

اهم اقدامات انجام شده در دست اقدام کشت فراسرزمینی

انتخاب کشور ها:

انتخاب کشورهای سرمایه پذیر عمدتا تابع شاخص های زیر است:

- ظرفیت های طبیعی و روند تغییرات آن شامل آب و خاک و شرایط اقلیمی
- وضعیت و هزینه های اجتماعی: توسعه انسانی وضعیت زیر ساختها؛ راهها و راه آهن و بنادر و آب و کشاورزی
- شرایط شفافیت، و قواعد کسب و کار
- شرایط سیاسی و ثبات امنیتی
- قواعد هزینه بر، مانند؛ تعرفه های اقتصادی و گمرکی
- تجربه و سابقه حضور سرمایه های خارجی در آن کشور

کشور های منتخب:

نهایتا با ارزیابی برآیند مزیت ها، ملاحظه تجربیات جهانی، و "بعضا؛ محدودیت های خاص سرمایه گذاران ایرانی"، بعد مسافت، روابط و سازگاری های تجاری و فرهنگی، وزن سرمایه اولیه مورد نیاز؛ بعنوان مثال خرید زمین در مجارستان، اروگوئه و نیوزلند گران است و سرمایه اولیه هنگفتی را جذب می نماید، و در مقابل کشوری مثل اکراین که ارزانترین کشور تولید کننده اروپایی و روسیه ارزانترین اراضی قابل دسترس در دنیا را در کارنامه دارد، کشورهای زیر برای سرمایه گذاری در کشت فراسرزمینی توصیه می گردند:

"اکراین، روسیه، برزیل، اندونزی، غنا، تانزانیا، آذربایجان، قزاقستان"

خدمات ارائه شده تا شهریور ماه ۹۷:

- تدوین پیش نویس آئین نامه "احراز صلاحیت متقاضیان کشت فراسرزمینی"
- تدوین پیش نویس "ضوابط اعطای مشوق ها و حمایت های دولتی"
- تعریف گردش کار و روابط سرمایه گذار با نهاد های حمایتی.
- مطالعات و تدوین گزارش طرحها (توصیفی و توجیهی).
- توجیه گروههای متقاضی مذاکره کننده
- معرفی ظرفیت ها و توجیهات کشت فراسرزمینی ۲۵ کشور
- تحویل گزارشهای توجیهی به متقاضیان.

۱- کشور قزاقستان:

در سال ۱۳۹۳ کشت فراسرزمینی در قزاقستان اجرایی و عزیمت کارشناسان شرکت و بررسی اقلیم و قوانین وسایر پارامترهای دخیل در اجرای عملیات صورت گرفته است.

اجرای سرمایه گذاری با مشارکت شرکتی منطقه ایی در ۲۵۴۰ هکتار کشت گندم و جو و دانه های روغنی (گلرنگ) و برنج با عملکرد مطلوب

اجرای کشت ۳۰۰۰ هکتاری گندم درسال بعد با مشارکت چهار جانبه کشاورزان استان اصفهان و فارس و تهران با شرکت قزاقی کازایراگرو

نهایتا با خرید ۶۰٪ سهام شرکت کازایراگرو که ۵۵۰۰۰ هکتار زمین در اختیار دارد ، توسط کشاورزان ایرانی تا حدودی اهداف طرح فراسرزمینی تحقق یافت .

توجه که: براساس فرمان ۲۰۱۶ ریاست جمهوری قزاقستان کلیه واگذاری های زمین و قوانین مربوطه تا سال ۲۰۲۱ به حالت تعلیق در آمده و تفاهم نامه های امضاء شده بلا اثر می باشد .

سایر اقدامات انجام شده کشت فراسرزمینی در کشور قزاقستان

۱- امضا تفاهم نامه با استان های قزاقستان جنوبی (شیمکت) - استان آق توبه - استان قزل اوردا - استان گوستانای - استان آلماتی (تالیدی قرغان) - شرکت اینتگراسیا - شرکت کازنکس - صندوق حمایت مالی از کشاورزان قزاقستان

۲- انجام مطالعات جامع فاز اول کشاورزی قزاقستان

۳- طرح احداث باغ سیب شیمکت (۵۰ هکتاری)

۴- اعلام برنامه شرکت جهادسبزه استاندار استان ژامبیل قزاقستان در جلسه پایانی در استان گیلان شامل ۸۰۰۰ هکتار در جنوب قزاقستان و ۴۰,۰۰۰ هکتار در شمال قزاقستان که اقدامات شرکت جهاد سبز با توقف واگذاری اراضی مواجه شده است. در صورت مرتفع شدن مشکل واگذاری اراضی به خارجیان این شرکت آمادگی دریافت زمین تا ۲۰۰ هزار هکتار را دارد و مایل به اجرایی شدن تفاهم نامه ها می باشد.

۲- غنا:

جهاد سبز با ثبت نمایندگی (۱۳۹۵) با کارشناسی های محلی از اراضی و سیاست های کشاورزی غنا، و تدارک زمین (۶۰۰۰ هکتار) که در تاریخ آبان ۹۶ در ششمین اجلاس مشترک دو کشور در غنا با امضاء بیانیه بین دو کشور بر آن تاکید شد.

نهایتا در تیر ۱۳۹۷ قرارداد منعقد و همزمان با بازدید و حضور میدانی با مشارکت بخش خصوصی کشت فراسرزمینی در کشور غنا اجرایی گشت.

سایر اقدامات انجام شده کشت فراسرزمینی در کشور غنا

۱. دو قطعه زمین ۴۴۰۰ هکتار و ۱۲۰۰ هکتار از سوی وزارت کشاورزی غنا معرفی شده است. پس از بازدید هیئت کارشناسی و مهندسین مشاور تهیه نقشه کاداستر، مذاکره با بهره برداران فعلی و معارضین توسط مدیریت امور اراضی جمهوری غنا انجام و در کمیسیون اراضی تایید گردید
۲. برنامه ریزی برای حضور کشاورزان در آنجا به عمل آمده است، و مذاکرات در حال انجام است
۳. پروژه های مشارکتی با شرکت های غنایی منجمله شرکت OMNI انرژی برای اجرای طرح های پابلوت کشاورزی در دستور کار شرکت جهاد سبز می باشد که به محض نهایی شدن، اعلام خواهد شد.
۴. ثبت نمایندگی شرکت در غنا در شهر آکرا انجام شده است.
۵. جلسات توجیهی با کشاورزان استان های فارس، البرز، خراسان جنوبی، اصفهان در ارتباط با چگونگی فعالیت در کشور های هدف منجمله کشور غنا برای کشت ذرت و برنج انجام شده
۶. شرکت در نشست مشترک ششمین اجلاس کمیسیون اقتصادی ایران و غنا در شهر آکرا
۷. توافق ضمنی با بخش خصوصی در غنا در خصوص ایجاد مزارع تولید بذور
۸. رایه کلیه اسناد و مدارک مورد نیاز طبق بند یک بیانیه مشترک به مسولین دولتی کشور غنا

۳- کشور اوکراین

برای فراهم آوردن زمینه برای عملیات اجرایی یک هلدینگ کشاورزی - بازرگانی در اوکراین (شرکت GWT) تشکیل گردید. تا برنامه های تولید و بازرگانی کشت فراسرزمینی را هدایت کند .

در ادامه موفق به امضاء تفاهم نامه با کشاورزان و شرکت های زراعی بخش خصوصی معرفی شده از سوی امور بین الملل وزارت متبوع برای مشارکت در پروژه ها شده وهم اکنون یک پروژه کشت و صنعت ۱۲۰۰ هکتار عملیاتی شده (شرکت زرنو تردید در نهایت در تملک شرکت زرکاران مشرق زمین قرار گرفت) و چندین پروژه دیگر (شرکت خلب نایاگوان ، میرونوفسکی، اکرلندفارمینگ و آگروتکنیک) نیز در حال ارزیابی و مذاکره می باشد. و در صورت آمادگی سرمایه گذاران ایرانی و توان سرمایه ای آنان، اقدامات جنبه عملیاتی خواهد یافت.

سایر اقدامات کشت فراسرزمینی در کشور اوکراین

۱. برنامه ریزی برای حضور در اوکراین از نیمه دوم سال ۹۵ و انجام مطالعات فاز اول کشور اوکراین در هشت جداگانه
۲. در اختیار قراردادن اطلاعات مورد نیاز به متقاضیان کشت فراسرزمینی در اوکراین، مراجع ذیربط وامور بین الملل
۳. بررسی و ثبت شرکت در اوکراین و ثبت نهایی شرکت GWT بعنوان هولدینگ فعالیت ها شرکت جهاد سبز
۴. تهیه و تنظیم سیمای کشور اوکراین
۵. برنامه ریزی برای استقرار کشاورزان و سرمایه گذاران استان البرز و فارس و سایر استان های توانمند در اوکراین و اعزام هات های سازمانها به اوکراین
۶. بررسی پیشنهاد مشارکت در طرح کشت ۵۰,۰۰۰ هکتاری برای گندم ، جو، سویا، ذرت آفتابگردان شرکت میرونوفسکی
۷. مذاکره جهت خرید ۳ پروژه شامل الف. شرکت سیما به مساحت ۱۷۰۰ هکتار با کلیه امکانات، ب. شرکت zerno trade به مساحت ۱۲۰۰ هکتار با کلیه امکانات، ج. شرکت خلب نایاگوان به مساحت ۸۰۰۰ هکتار با کلیه امکانات.
۸. امضاء حداقل سه تفاهم نامه برای مشارکت در پروژه های استان های اودسا و خرسون در جنوب اوکراین
۹. ملاقات با وزیر سابق کشاورزی اوکراین
۱۰. بازدید از اراضی و مستحذات چند پروژه بزرگ در شهر های چرنیکف، خرسون، اودسا به همراه آقای هاشمی جهت استقرار کشاورزان و سرمایه گذاران ایرانی در آنجا
۱۱. بررسی و تحلیل مسائل بازرگانی و بندری در اوکراین و مذاکره با چند بانک جهت انجام امور بانکی

۴- کشور آذربایجان

آذربایجان یکی از کشورهای منتخب برای فعالیت های کشت فراسرزمینی می باشد .

طی یکسال فعالیت در آذربایجان ۴۵۰۰ هکتار تحت تملک جهاد سبز و متقاضیان کشت فراسرزمینی قرار گرفته است

اهم اقدامات انجام شده و در دست اقدام کشت فراسرزمینی در کشور آذربایجان

۱. بررسی و بازدید از اراضی و مذاکره با مسئولین کشاورزی آذربایجان به اتفاق مقامات سفارت جمهوری اسلامی ایران در آذربایجان در اواسط بهار ۹۶
۲. ثبت شرکت و استقرار دفتر شرکت جهاد سبز در شهر باکو
۳. تهیه طرح و پروپوزال عملیات کشاورزی به همراه درخواست ۱۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی از وزارت کشاورزی جمهوری آذربایجان
۴. بررسی های کارشناسی اراضی معرفی شده در آذربایجان به ترتیب ذیل:
  - بررسی اراضی ۵۵۰ هکتاری آقای حاجی رشاد در ۳۵ کیلومتری باکو
  - بازدید و بررسی اراضی ۱۳۰۰ هکتاری در شهر ساعتلی
  - بازدید و بررسی اراضی یک مجتمع دامپروری و کشاورزی ۱۳۵۰ هکتاری در شهرستان ایمشلی
  - بازدید و بررسی اراضی کوچک و متوسط ۱۳۰ هکتاری در کردامیر
  - بازدید و بررسی از اراضی ماسالی در دو قطعه ۱۰۰۰ هکتاری
  - مذاکره با آقای رمان صفروف برای واگذاری ۲ هزار هکتار از اراضی دولتی به جهاد سبز
۵. هماهنگی های لازم برای دریافت اراضی بزرگ با مسئولین مربوطه از طریق سفارت محترم جمهوری اسلامی ایران
۶. برگزاری جلسات متعدد کشت فراسرزمینی برای سرمایه گذاران استان های اردبیل - آذربایجان غربی و شرقی جهت استقرار در کشور آذربایجان در آینده نزدیک.
۷. تهیه و تنظیم سیمای کشاورزی جمهوری آذربایجان و ارائه آن به کشاورزان و سرمایه گذاران در کشت فراسرزمینی
۸. برگزاری جلسه با مسئولین وزارت کشاورزی آذربایجان در اوایل شهریور ماه سال جاری
۹. انجام تفاهمات اولیه جهت خرید یک قطعه زمین به مساحت ۱۲۰۰ هکتار در شهرستان ساعتلی و بیله سوار

۵- کشور روسیه

کشور فدرال روسیه در شمال اوراسیا (اروپا و آسیا) واقع شده است. این کشور با ۱۴ کشور دیگر جهان مرز مشترک دارد و همینطور با کشور های ژاپن ، آمریکا و کانادا مرز آبی نیز دارد.

با مساحت کل ۱۷,۱ میلیون km² فدراسیون روسیه بزرگترین کشور در جهان است. مساحت دومین کشور در جهان کانادا، کمتر از ۶۰ درصد از مساحت فدراسیون روسیه است. کشور بخش شرقی اروپا و شمال آسیا را پوشش می دهد. دسترسی به اقیانوس منجمد شمالی ، اقیانوس آرام دریای سیاه و دریای خزر و دریای بالتیک مزیتی استثنایی است.

در سال ۲۰۱۴ تولید ناخالص داخلی ۱,۸۶۰ میلیارد دلار را داشته که ۴ درصد آن مربوط به کشاورزی است. فدراسیون روسیه از اقتصاد برنامه ریزی شده مرکزی به سمت اقتصاد مبتنی بر بازار تغییر جهت داده است. اصلاحات اقتصادی ۱۹۹۰ در بخش صنعت موفق تر بوده و حفاظت از حقوق مالکیت هنوز ضعیف است و بخش خصوصی تحت تاثیر تداخل و سنگینی دولت باقی مانده است. روسیه یکی از تولید کنندگان پیشرو جهان در نفت و گاز طبیعی و همچنین صادر کننده برتر از فلزات مانند فولاد و مواد اولیه آلومینیوم (CIA ۲۰۱۵) است.

"پتانسیل تولید در مناطق مختلف بعثت شرایط اقلیمی بسیار متفاوت است. با این حال از سال ۲۰۰۰ روسیه به یک صادر کننده بزرگ غلات تبدیل شده است اما در مقابل واردات گوشت و میوه سبزی و محصولات عمل آوری شده مجموعا وارد کننده ای بزرگ محسوب می گردد(۲۰۱۵)"

مالکیت زمین های کشاورزی

خصوصی سازی ابتدایی اراضی کشاورزی روسیه تا اواخر دهه ۹۰ به انجام رسید و نتیجه اش هم این بود که حدود ۱۳۰ میلیون هکتار از حدود ۲۲۰ میلیون هکتار اراضی کشاورزی دارای سابقه کشت و بهره برداری به مالکیت اشخاص و شرکت های خصوصی در آمد، و حدود ۶۰٪ کل اراضی کشاورزی از اختیار دولت و مالکیت دولت خارج شد. حدود ۳۰ میلیون هکتار اراضی دارای مشکلاتی بودند که خیلی مناسب بهره برداری نبودند بنابراین این عملا حدود ۷۰٪ اراضی کشاورزی مناسب برای بهره برداری به بخش خصوصی واگذار شده است.

تولیدات محصولات زراعی و عملکردها

در روسیه کلید اصلی رشد در سهم تولید دانه های روغنی و چغندر قند است و اساسا تولید محصولات علوفه ای و تغذیه ای دام اهمیت دارد.

در روسیه سیاست های کشت و تولید به شرح زیر است:

- گرایش از کشت غلات به سمت دانه های روغنی
  - گرایش از کشت بهار گندم به کشت پانیزه گندم
  - توسعه سریع تولید گندم و ذرت در مناطق جنوبی روسیه و رشد صادرات محصولات با عملکرد بالاست.
  - گرایش از مناطق دور به مناطق نزدیک تر جنوبی برای تسهیل در امر صادرات محصولات
  - با ممنوع شدن کشت تراریخته از ۱۰۱۶ جاذبه بازار محصولات کشاورزی روسیه افزایش خواهد داشت.
- تصویر شماره ۳- تولید و عملکرد محصولات غلات در روسیه (۲۰۰۴ تا ۲۰۱۳)

جمهوری‌های روسیه

کشور روسیه به ۸۵ واحد فدرال تقسیم بندی شده است. از این ۸۵ واحد فدرال، ۲۲ واحد آن بصورت جمهوری می باشد. فهرست این جمهوری‌ها بدین شرح است:

جمهوری‌ها:

• آدیغیه • آلتایی • باشکورتوستان • بوریاتیا • داغستان • اینگوشتیا • کاباردینو-بالکاریا • قالموقستان قره‌چای و چرکس • کارلیا • کومی • ماری ال • موردوویا • یاقوتستان (ساخا) • اوستیای شمالی-آلنیا • تاتارستان • تووا • اودمورتیا • خاکاسیا • چین • چواشستان • کریمه

استان‌ها

آمور • آرخانگل‌سک • آستراخان • بلگورود • بریانسک • چلیابینسک • ایرکوتسک • ایوانوف • کالنینین‌گراد • کالوگا • کمروفو • کیروف • کوستروما • کورگان • کورسک • لنین‌گراد • لپیتسک • ماگادان • مسکو • مورمانسک • نیژنی نووگورود • نووگورود • نووسیبیرسک • امسک • ارنیورگ • اریول • پنزا • پسکوف • روستوف • ریازان • ساخالین • سامارا • ساراتوف • اسمولنسک • سوردلوفسک • تامبوف • تومسک • تور • تولا • تیومن • اولیانوفسک • ولادیمیر • ولگوگراد • ولوگدا • ورونژ • یاروسلاول

ناحیه‌های فدرالی فدراسیون روسیه:

خاور دور • سیبری • اورال • پری ولژسکی (ولگا) • شمال غربی • مرکزی • جنوبی • قفقازی شمالی • کریمه

اهم اقدامات انجام یافته:

به لحاظ اشارات فوق در حال حاضر استان‌های جنوبی روسیه شامل، امسک و ولگوگراد و جمهوری داغستان مورد مطالعه قرار گرفته است:

استان امسک: اقدام به تاسیس شرکت نموده و مقدمات و آگذاری اراضی به میزان ۳۵۰۰۰ هکتار فراهم گردیده است

استان ولگوگراد: در حاشیه رود ولگا که امکانات لجستیکی مناسبی برخوردار است مطالعات در حال انجام بوده و مذاکرات با گروه‌های سرمایه‌گذار روسی در جریان است.

جمهوری داغستان: با توجه به ویژگیهای مناسب و مذاکرات با طرف‌های روسی (داغستانی) مطالعات ادامه دارد.

۶- کشور برزیل

ظرفیت کشاورزی برزیل برای فعالیت های کشت فراسرزمینی مناسب است و حدود سه میلیون هکتار برای کشاورزی خارجی FDI اختصاص یافته است. (FAO)

گسترش روابط تجاری مناسب برزیل و ایران و تشکیل کمیته های مشترک بازرگانی بین دو کشور عامل توسعه روابط اقتصادی دو کشور می باشد.

برزیل بیشترین صادرات را به ایران دارد و سومین وارد کننده محصولات از ایران است.

گزارش شده؛ سرمایه گذاران ایرانی موفق به تملک ۶۰,۰۰۰ هکتار از اراضی مرغوب کشاورزی برزیل شده اند.

